

OKRUŽNI SUD, Genova

Presuda od 16.X 1961.

Quincei c/a S.p.A. Landi
& C. i Molin

Zapovjednik broda - Brodar ne odgovara za zapovjednikova djela koja ovaj učini u vršenju svoje funkcije predstavnika organa državne uprave - U okvir ovih funkcija pada i prijava o bijegu člana posade s broda

Zapovjednik je prijavio nadležnom organu da mu je jedan član posade pobjegao s broda. Naknadno se ustanovilo da je prijava bile neistinita, pa ovaj član posade tuži brodara i zapovjednika za naknadu štete.

Sud je odbio tužbu koja je bila upravljena protiv brodara.

Prema čl.274 talijanskog Zakonika o plovidbi zapovjednik je odgovoran za djela svoje posade. Ipak on neće biti odgovoran za izvršenje zapovjednikovih obveza koje se tiču dužnosti spasavanja i pomaganja kao ni za druge obveze koje zakon nameće zapovjedniku kao rukovodiocu poduhvata. Prema stajalištu suda "Dužnosti zapovjednikove koje proizlaze iz takve funkcije imaju svrhu da zagwarantiraju dobar ishod poduhvata: bilo da se to odnosi na specifični interes pojedinih učesnika poduhvata, bilo na opći interes države u pogledu sigurnosti plovidbe". - "Preciznije, za ostvarivanje ovih svrha zapovjednik ima one ovlasti koje in abstracto pripadaju državi: takva su tipična ovlaštenja discipline i policije".

U okvir ovih funkcija spada, među ostalim, i prijava krivičnih djela koja se dogode na brodu.

Budući da je navodno krivično djelo zapovjednikovo /lažna prijava o bijegu/ u direktnom odnosu s vršenjem njegove dužnosti i ovlaštenja u funkciji sudske policije, i u širem smislu kao rukovodioca poduhvata, a ne kao zastupnika brodara, jasno je da za eventualnu štetu, koja je proizišla iz navodnog krivičnog djela, brodar ne odgovara.

/Dir.Mar.1963, str.125/

B.J.

Bilješka.- Odgovornost brodarova za djela zapovjednikova u vršenju njegovih funkcija kao predstavnika organa državne uprave predmet je teoretskih i sudskih razmatranja. Postoje i obratna stajališta, različita od onoga koje je zauzela gornja

presuda. U našem pravu ovo pitanje nije izričito riješeno, pa će odgovor morati dati sudska praksa. I bez obzira na načelno stajalište koje se zauzima, u praksi neće biti svaki put lako odgovoriti o kojim se zapovjednikovim funkcijama radi. Između granično jasnih slučajeva kad je sigurno o kekvim se zapovjednikovim funkcijama radi, može postojati čitav niz djelatnosti za koje na prvi pogled neće biti sigurno da li spadaju u jednu ili u drugu zapovjednikovu funkciju. I na ova pitanja u svakom pojedinom slučaju moraju sudovi dati odgovor. Čini nam se da se u gornjoj presudi sud nije dovoljno jasno izrazio što misli pod "specifičnim interesima pojedinih učesnika poduhvata". Ovaj izraz može obuhvatiti i one djelatnosti zapovjednikove za koje brodar nesumnjivo odgovara.

B.J.

OKRUŽNI SUD, Genova

Presuda od 16.X 1961.

Parisi c/a The Mediterranean
and Overseas Shipping Agency

Prijevoz stvari morem - Linijski brod - Sklapanje ugovora -
Značenje klauzula FIO i "ukrcaj na rizik i račun robe" -
Ugovor je sklopljen kad krcatelj, na temelju dispozicije
ukrcaja, primi nalog za ukrcaj, ako iz izričitih klauzula
ne proizlazi da se ugovor smatra sklopljenim kad bro-
dar primi teret - Klauzule FIO i "ukrcaj na rizik i račun
robe" mogu doći do primjene samo ako teret ne krci brodar -
Klauzule u teretnici, na koje se poziva ugovor o prijevo-
zu, u odnosu između broдача i krcatelja, dolaze do prim-
jene ako nisu u suprotnosti s klauzulama ugovora o prije-
vozu - Ako brodar ne dokaže na koji način se vrši ukrcaj,
treba pretpostaviti da se vrši u skladu s lučkim običaji-
ma - Ako nije utvrđen razlog štete prilikom ukrcaja robe,
treba pretpostaviti da je šteta nastala iz razloga za ko-
je brodar odgovara - Rizik i troškovi ukrcaja prema obi-
čajima luke Genova

Prilikom ukrcaja na brod dva koleta su pala u brodsko skladište, pa krcatelj tuži brođarevog agenta za naknadu štete. Budući da se radilo o linijskom brodu, ugovor je sklopljen na uobičajeni način putem "dispozicije ukrcaja" i "naloга za ukrcaj". Tuženik, među ostalim, navodi da on nije odgovoran za štetu na temelju ugovora o prijevozu stvari, jer da takav ugovor nije bio sklopljen, budući da robu još nije primio. Mogao bi odgovarati eventualno samo na osnovi vanugovorne